



Statens vegvesen

Våler kommune i Østfold
Kjosveien 1, Herredshuset
1592 VÅLER I ØSTFOLD

Behandlende enhet: Region øst	Saksbehandler/telefon: Johannes Salthaug / 69243559	Vår referanse: 18/92099-2	Deres referanse: 18/147	Vår dato: 29.05.2018
----------------------------------	--	------------------------------	----------------------------	-------------------------

Uttalelse til varsel om oppstart og offentlig ettersyn av planprogram – Områderegulering for store datasentre – Gylderåsen i Våler kommune

Vi viser til deres oversendelse av dokumenter angående varsel om oppstart av planarbeid for områderegulering av Gylderåsen i Våler kommune for store datasentre datert 24.04.2018.

Hensikten med planarbeidet er å tilrettelegge for etablering av plass –og energikrevende industri som storskala datasentre, eventuelt flere mindre datasentre og annen virksomhet det er naturlig at plasseres der. Planområdet er på 2650 daa.

Statens vegvesen er vegadministrasjon for staten på riksveger og for fylkeskommunen på fylkesveger. Det innebærer at vi har ansvar for å ta vare på, planlegge, utvikle, drifte og vedlikeholde vegene på en optimal måte for brukerne og samfunnet for øvrig. Vi er også et fagorgan med sektoransvar på vegne av Samferdselsdepartementet. Gjennom sektoransvaret skal vi bidra til oppfølging av statlig politikk på egne veger og der andre enn staten har myndighet. Vi har sektoransvar for blant annet trafikksikkerhet, kollektiv, gange, sykkel, universell utforming, støy og luftforurensing.

I denne saken uttaler vi oss som vegadministrasjon for Østfold fylkeskommune for fylkesveg 220, og som fagorgan med sektoransvar på vegne av Samferdselsdepartementet.

Merknader til planprogrammet

Hoveddelen av planområdet er i dag avsatt til LNF i kommuneplanens arealdel. Et datasenter er derfor delvis i strid med overordnet plan. For å gi svar på om det kan være akseptabelt å regulere området til næring, må 0-alternativet være et realistisk og valgbart alternativ. At området nå ønskes regulert til næring er også problematisk ut fra at det vil være vanskelig å begrense utnyttelsen av området til et gitt næringsformål. Målet for planarbeidet som det beskrives i planbeskrivelsen virker å åpne for annen energikrevende industri, og «annen

Postadresse
Statens vegvesen
Region øst
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost-ost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Skoggata 19
1530 MOSS

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

virksomhet det er naturlig at plasseres der». Vi anbefaler at denne formuleringen presiseres, slik at den ikke åpner for annen næringsvirksomhet. Det må utredes hvordan det kan sikres at det ved regulering av området til datasenter, ikke åpnes for annen næring.

Lokaliseringen av datasenteret kan være vanskelig å forsvare ut fra statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging. Blant målsetningene i disse retningslinjene ligger det å fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer. Retningslinjene sier også at ved behov for økt transportkapasitet skal mulighetene for å løse transportbehovet med et effektivt kollektivtilbud og bedre tilrettelegging for sykkel og gange utredes. Et datasenter i dette området vil øke transportbehovet betydelig, og et stort antall av personreisene vil trolig foregå med personbil. Av den grunn er det viktig at andre aktører, som kan ha behov for langt flere ansatte på det samme arealet, ikke etablerer seg her.

Det finnes ikke noe kollektivtilbud nærmere enn 5 kilometer fra planområdet i dag. Alternativene for å unngå å kjøre bil er i dag å ta toget, og så sykle 5,5 kilometer fra Sonsveien stasjon. Eventuelt å ta buss fra Moss til Vollengen og gå 2,9 kilometer derfra. Vi mener at lokaliseringen av et stort datasenter i dette området ikke er i tråd med statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal-, og transportplanlegging. Likevel har vi forståelse for at et datasenter av denne størrelsen kan være vanskelig å plassere nærme et byområde uten at det går ut over andre hensyn, til for eksempel friluftsliv.

Merknader som vegadministrasjon

Det legges her opp til en svært stor utbygging med potensielt mange arbeidsplasser. Nullvekstmålet tilsier at det må legges opp til at en stor del av arbeidsreisene kan foregå som gang-, sykkel- og kollektivreiser. Planområdet omfattes ikke av nullvekstmålet for nedre Glomma, men vi anbefaler likevel sterkt at det blir vurdert tiltak for kollektivreisende og syklende. Det bør utredes om det er mulig å få et betydelig antall ansatte til å bruke kollektivtrafikk og sykkel, og hvilke virkemidler som kan benyttes for å fremme bruk av disse transportmidlene.

Anleggsvirksomhet

Avstand til veg, endelig plassering av anleggsområdet samt avkjørselsforhold (også midlertidige) må avklares med Statens vegvesen der anleggsområdene ligger nær/ved riks og fylkesvegnettet. Graving langs veg samt kryssing av veg må også avklares med Statens vegvesen i egen søknad. Kravene til maksimal aksellast i området må overholdes av anleggstrafikken. Fylkesveg 220 har bruksklasse 10, med maksimal totallast på 50 tonn. Dersom det ikke er mulig å overholde, må tiltakshaver søke dispensasjon fra dette kravet og eventuelt gjøre avbøtende tiltak.

Avkjørsler

Det nevnes i planbeskrivelsen at det er ønske om to avkjørsler til planområdet, blant annet av beredskapsgrunner. Utbygger må sende inn byggeplan for avkjørslene til godkjenning av Statens vegvesen.

Vi gjør oppmerksom på at det bør reguleres inn siktsoner i hvert kryss og hver avkjørsel. Disse skal reguleres som hensynssone om arealet havner utenfor vegformål. Siktkrav til kryss og avkjørsler finnes i håndbok N100 veg og gateutforming, og det gjelder egne krav for gang- og sykkelveger jf. håndbok V122 Sykkelhåndboka.

Fri sikt blir ekstra viktig når man blander store kjøretøy og gang- og sykkeltrafikk. Avkjørsler og kryss skal utformes i tråd med håndbok N100.

Trafikk

Tiltakshaver må gjennomføre en trafikkanalyse som beskriver forventede trafikkmengder og typer kjøretøy. Det bør utarbeides en egen trafikkanalyse for anleggsperioden, i tillegg til en som gjelder når anlegget er satt i normal drift. Trafikkanalysen bør legges til grunn for dimensjonering av vegbredder, kryss og avkjørsler.

I planprogrammet skrives det at hovedatkomst bør vurderes fra krysset mellom Granittveien og fylkesveg 120, via Moss og Våler. Vi mener det kan være for tidlig i planarbeidet for å legge føringer for atkomsten til planområdet. Vi mener også at hovedatkomst fra Akershus bør vurderes, via E6 og fylkesveg 151 til fylkesveg 220 Vålerveien.

Merknader som fagorgan med sektoransvar

Parkering

Det bør tas inn en planbestemmelse som stiller krav til maksimumsantall biloppstillingsplasser. Det bør angis i planbestemmelsene hvor mange parkeringsplasser for personbiler som avsettes totalt. Vi ber om at det i planen begrunnes hvordan fastsettelsen av antall parkeringsplasser kan bidra til å nå nasjonale mål om økt bruk av sykkel, gange og kollektivtransport. Vi oppfordrer også til at det settes av parkeringsplasser som tilrettelegger for ladning av elbil. Av hensyn til trafiksikkerhet anbefaler vi at parkering samles til ett område i planen. På den måten unngår man mye intern trafikk. Ettersom dette er et område det kan være vanskelig å betjene med kollektivtrafikk, anbefaler vi at det legges opp til et stort antall ladepunkter for elbil.

Tilrettelegging for gående og syklende

Med henvisning til nasjonale og lokalpolitiske mål om at flere skal velge kollektiv, sykkel og gange som transportmiddel, mener vi at det må legges til rette for ansatte som ankommer med andre transportmidler enn bil. Det viktig at myke trafikanter separeres fra øvrig trafikk i området. Vi anbefaler at det stilles rekkefølgekrav om at gang og sykkelveg er opparbeidet internt i planområdet før det settes i drift.

I et område med bilparkering og sykkeltrafikk, vil det lett kunne oppstå trafikkfarlige situasjoner på grunn av snumanøvringer og manglende sikt. Vi ser en generell økning i ulykker som skyldes organisatorisk trafiksikkerhet (dvs. kjøremønster som inkluderer rygging av kjøretøy). Dette er noe som de berørte aktørene må tenke på når man ser på kjøreområder internt i planområdet.

Det er viktig at gående og syklende gis gode og sikre atkomstløsninger, og at det også legges til rette for snarveger internt i planområdet. Det bør anlegges gang- og sykkelveg som stopper nærmest mulig inngangsdør.

Sykkelparkering

Det bør settes et minimumskrav til antall sykkelparkeringsplasser i planen. Det bør legges opp til at behovet for sykkelparkering blir overdekt. Kravet bør formuleres på en slik måte at det er etterprøvbart. Planbestemmelsene bør også stille krav til kvaliteten på sykkelparkeringen. Plassene bør eksempelvis være under tak og stativene bør uformes på en slik måte at syklene enkelt kan låses fast i både ramme og hjul. Sykkelparkeringen bør legges nær inngangsdøren. For å stimulere til bruk av sykkel også vinterstid, anbefaler vi at sykkelparkeringen utformes med tak og vegger, med mulighet for oppvarming.

Ettersom stadig flere velger el-sykkel som transportmiddel, bør man vurdere å tilrettelegge ladepunkt for el-sykler i tilknytning til sykkelparkeringen. Planbestemmelsene bør også omtale og stille krav om dusj- og garderobemuligheter for de ansatte.

Kollektivdekning

Det må av planbeskrivelsen fremgå hvordan området skal betjenes med kollektivtransport. Denne beskrivelsen bør omfatte gangforbindelser, avgangsfrekvenser og avstander til relevante stoppesteder. I dag er eneste kollektivtilbud tog til Sonsveien stasjon, 5,5 kilometer fra planområdet, og buss til Vollengen (2,7 kilometer fra planområdet) og kundegrnlaget vil trolig være svært begrenset for et kollektivtilbud mot Gylderåsen.

Universell utforming

Universell utforming skal ligge til grunn for planarbeidet og skal sikres gjennom plankart og bestemmelser. Alle anlegg for gående og syklende skal ha universell utforming, og det er viktig å gi rom for dette i en tidlig planfase. Informasjon om dette kan finnes i våre håndbøker V129 Universell utforming av vegger og gater

Støy og luft

Vi forutsetter at Klima- og miljødepartementets retningslinjer for behandling av støy (T1442/2016, tabell 3) og luftkvalitet (T-1520) i arealplanlegging legges til grunn for planarbeidet.

Seksjon for plan og trafikk
Med hilsen

Ingunn Skei
overingeniør

Johannes Salthaug
avdelingsingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

Fylkesmannen i Østfold, Postboks 325, 1502 MOSS

Østfold fylkeskommune, Postboks 220, 1702 SARPSBORG